

Till hälso- och sjukvårdsnämnden
Regionfullmäktiges presidium, för kännedom

Revisionsrapport ”Granskning av arbetet med psykisk ohälsa hos äldre”

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Örebro län genomfört en granskning av arbetet med psykisk ohälsa hos äldre. Granskningens syfte är att besvara om hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställt en ändamålsenlig verksamhet avseende äldre som lider av psykisk ohälsa samt om den interna kontrollen i sammanhanget är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att:

- hälso- och sjukvårdsnämnden **inte helt** säkerställer en ändamålsenlig verksamhet avseende äldre som lider av psykisk ohälsa, samt att
- hälso- och sjukvårdsnämnden kontroll för området **inte helt** är tillräcklig.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga.

Revisionsfrågor	Bedömning
Har nämnden säkerställt att det finns mål och planer för området?	Delvis. Vår bedömning är att det, som en del i strävan mot att nå en jämlik hälsa, finns en styrning med mått och indikatorer avseende arbetet med psykisk ohälsa. I verksamhetsplaner nämns också behovet av en fortsatt utveckling av vården till de äldre. Det saknas dock mål och indikatorer som särskilt styr utvecklingen för arbetet med äldre med psykisk ohälsa.
Är roller och ansvar i region tydliggjorda inom området?	Delvis. Vår bedömning är att det i olika styrdokument finns tydliggjord roll- och ansvarsfördelning, dock är viss dokumentation inte reviderad och uppdaterad enligt kraven. Vi finner också att det innehållsmässigt kan krävas vissa justeringar av texter för att dessa ska uppfattas tydligt av samtliga parter. Vår bedömning är också att i det operativa arbetet kan upplevas otydligt när övergången från primärvård till specialistvård ska ske. Vår granskning visar även att det finns ett behov av att förankra dokumenterad roll- och ansvarsfördelning i den egna organisationen och i samverkan med kommunerna. Detta i syfte att öka förståelsen och kunskap mellan verksamheterna.

Säkerställer nämnden en systematisk verksamhetsutveckling avseende området?	Delvis. Vår granskning kan inte helt styrka att hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställer en systematisk verksamhetsutveckling avseende psykisk ohälsa hos äldre. Vår bedömning är att det finns en struktur för systematisk verksamhetsutveckling även om ledningssystemet inte helt upplevs stödja arbetet inom verksamheterna. Det saknas dock en tydlighet i hur verksamhetsutvecklingen berör de särskilda behov som gäller för äldre med psykisk ohälsa.	
Upprättas individuell samordnad plan (SIP) och patientkontrakt i enlighet med lagens krav och lokala riktlinjer?	Delvis. Vi bedömer att upprättad samverkansrutin stödjer huvudmännen i arbetet med SIP. Vi noterar även att det sker uppföljningar av förekomst av SIP och att uppföljningarna bryts ned bland annat utifrån ålder och vårdcentral. Granskningen noterar dock via intervjuer att området SIP är ett stort utvecklingsområde för regionen. Vad gäller patientkontrakt gör vi bedömning att ett arbete pågår inom en del av regionen för att framöver breddinföra arbetssättet i hela regionen.	
Säkerställs den enskilde äldres tillgång till förebyggande insatser avseende psykisk ohälsa?	Nej. Vi kan genom vår granskning inte styrka att den äldres tillgång till förebyggande insatser avseende psykisk ohälsa säkerställs inom regionen. Vår bedömning grundas på att det finns viss styrning för området. Vi bedömer dock inte att den styrning som finns säkerställer hur vårdverksamheterna systematiskt ska arbeta med förebyggande insatser mot vuxna 65 år och äldre.	
Säkerställs den enskilde äldres tillgång till behandlande insatser vid psykisk ohälsa?	Delvis. Vår bedömning är att regionen har relativt tydliga krav i exempelvis <i>Krav och kvalitetshandboken</i> där det uttrycks vilken behandling primärvården ska tillhandahålla för patienter med psykisk ohälsa. Det framkommer dock att den faktiska tillgången till behandling kan variera beroende på bemanningssituationen. Även om specialistpsykiatri inte har några köer så uppger allmänpsykiatri att de inte klarar vårdgarantin. Det framgår också att det inte finns någon samlad verksamhet för äldre som lider av psykisk ohälsa och att det saknas uppföljning och därmed kunskap om det faktiska behovet.	
Följer nämnden upp arbetet i tillräcklig grad?	Delvis. Vi bedömer att hälso- och sjukvårdsnämnden följer upp verksamhetsplanens effekt-mål i delårsrapport. I sammanhanget konstaterar vi dock att den styrning som sker i regionen avseende arbetet mot psykisk ohälsa riktas till	

vuxna patienter generellt vilket innebär att den uppföljning som sker inte urskiljer arbetet och resultatet för målgruppen äldre.

Säkerställer nämnden att åtgärder vidtas vid eventuella brister?

Nej. Vi bedömer att hälso- och sjukvårdsnämnden ej följer upp arbetet med psykisk ohälsa bland äldre i tillräcklig grad och kan därav ej säkerställa att åtgärder vidtas vid eventuella brister

Mot bakgrund av de iakttagelser som gjorts i granskningen lämnas följande rekommendationer till hälso- och sjukvårdsnämnden:

- att hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställer att befintlig styrning på ett tydligt sätt fångar gruppen äldre och deras särskilda behov vad gäller psykisk ohälsa.
- att hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställer att dokumenterad roll- och ansvarsfördelning vad gäller vård av psykisk ohälsa för vuxna/äldre är förankrad i organisationen och i samverkan med kommunerna.
- att hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställer verksamhetsutveckling för området genom efterlevnad av Socialstyrelsens föreskrifter avseende ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Exempelvis genom att se till att ledningssystemets olika delar utvecklas, uppdateras samt implementeras i vårdverksamheterna.
- att hälso- och sjukvårdsnämnden skapar strukturer som möjliggör uppföljning och analys för att säkerställa att det upprättas samordnad individuell plan för de individer som har ett behov av, och själva godkänner, upprättande av en plan.
- att hälso- och sjukvårdsnämnden skapar struktur för uppföljning av området och att det utifrån denna säkerställer att åtgärder kan vidtas vid identifierade brister.
- att hälso- och sjukvårdsnämnden utvecklar det förebyggande arbetet med psykisk hälsa då detta på sikt gynnar både de äldres livskvalitet och regionens resursutnyttjande.

Vi emotser hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande, med förslag till åtgärder samt detaljerad tidplan för varje identifierad brist, över skrivelsen och bilagd rapport senast 2023-03-20

För regionens revisorer

Sara Dickson
Ordförande

Anders Larsson
Revisor

Deltagare

ANDERS LARSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Anders Larsson

Anders Larsson

2022-12-14 14:13:41 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

SARA DICKSEN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: SARA DICKSEN

Sara Dickson

2022-12-19 20:42:19 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post